

“Συν-ειρμος”
αμκε Κοινωνικής Αλληλεγγύης

www.syn-eirmos.gr

Γραφείο Τρικάλων:
Συγγρού 32, 421 00 Τρίκαλα
Τηλ.: +24310 73 385, 76 026
Fax: +34310 73 374

km@syn-eirmos.gr

Γραφείο Αθήνας:
Μηθύμνης 27β, 112 57 Αθήνα
Τηλ.: +210 86 16 280, 86 16 266
Fax: + 210 86 16 102

babel@syn-eirmos.gr

**Κοινωνικός Απολογισμός
2011**

“Συν-ειρμός” ΑμΚΕ Κοινωνικής Αλληλεγγύης

Ιδρύθηκε το 2005 και δραστηριοποιείται στα πεδία της κοινωνικής αλληλεγγύης, της κοινωνικής οικονομίας, της μέριμνας και της ψυχικής υγείας παιδιών και ενηλίκων. Έχει κινητοποιήσει σημαντικά μεγάλο αριθμό μελών, “αλληλέγγυων - μελών” και εθελοντών, απ’ όλο το φάσμα των επιστημών, της τεχνολογίας, της έρευνας, αλλά και της κοινωνικής παρέμβασης.

Έχει την επιστημονική και διοικητική ευθύνη της λειτουργίας μιας **Κινητής Μονάδας Ψυχικής Υγείας** στο νομό Τρικάλων από τον Σεπτέμβριο του 2007 και του **Κέντρου Ημέρας «Βαβέλ»** για την ψυχική υγεία των μεταναστών στην Αθήνα από τον Ιανουάριο του 2008. Οι δομές αυτές εντάσσονται στο πλαίσιο εφαρμογής του προγράμματος **«Ψυχαργώς Β Φάση»**, είναι υπηρεσίες του δημόσιου συστήματος ψυχικής υγείας και εποπτεύονται και χρηματοδοτούνται από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Παράλληλα, έχει αναπτύξει σημαντικό αριθμό προγραμμάτων, παρεμβάσεων και δράσεων στο πεδίο δραστηριότητάς του.

Αναλυτικότερα:

1. Κινητή Μονάδα Ψυχικής Υγείας Νομού Τρικάλων

Αποτελεί Μονάδα Ψυχικής Υγείας του δημόσιου συστήματος ψυχικής υγείας, που εποπτεύεται από τη Διεύθυνση Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, με βάση την υπ’ αριθμό **Υ5β/Γ.Π./οικ.90178/18.6.2009** Απόφαση άδειας ίδρυσης του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Λειτουργεί στο πλαίσιο του Ν. 2716/1999 περί «Ανάπτυξης και εκσυγχρονισμού των υπηρεσιών ψυχικής υγείας...» ενταγμένη στον Τομέα Ψυχικής Υγείας (Το.Ψ.Υ.) του Νομού Τρικάλων.

Οι **βασικοί στόχοι** και οι **άξονες λειτουργίας** της Κινητής Μονάδας είναι:

1. Διασύνδεση με μονάδες υγείας, ψυχικής υγείας και κοινωνικής αλληλεγγύης για την εξυπηρέτηση των κατοίκων του νομού
2. Διερεύνηση αναγκών ψυχικής υγείας του πληθυσμού του νομού διαμέσου της καταγραφής της νοσηλευόμενης νοσηρότητας
3. Παροχή κλινικού έργου σε έχοντες σχετική ανάγκη
4. Χαρτογράφηση κοινοτικών πόρων του νομού
5. Ενημέρωση-ευαισθητοποίηση πληθυσμού επί θεμάτων ψυχικής υγείας
6. Δημιουργία και λειτουργία Κέντρου Ημέρας
7. Οργάνωση εθελοντικών δράσεων, εκπαίδευση και αξιοποίηση εθελοντών
8. Ενημέρωση – ευαισθητοποίηση εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε θέματα ψυχικής υγείας.
9. Οργάνωση εσωτερικού εκπαιδευτικού προγράμματος
10. Εποπτεία κλινικού έργου
11. Εποπτεία της οργάνωσης και λειτουργίας της ΚΜΨΥ

Οι **κυριότεροι δείκτες λειτουργίας** της Κινητής Μονάδας κατά το έτος 2011 ήταν οι ακόλουθοι:

Αριθμός intake (νέα περιστατικά)	301
Αριθμός Θεραπευτικών Πράξεων	2022
Αριθμός Θεραπευτικών Συνεδριών	1535
Αριθμός Συνεδριών Συμβουλευτικής	487
Αριθμός ατόμων σε προγράμματα αποκατάστασης (Κέντρο Ημέρας)	38
Αριθμός διαφόρων άλλων κοινοτικών δράσεων	169

Κατά το έτος 2011 η Κινητή Μονάδα Ψυχικής Υγείας παρείχε υπηρεσίες σε 301 νέα περιστατικά (intake), ενώ 38 άτομα παρακολούθησαν προγράμματα αποκατάστασης στο Κέντρο Ημέρας “Ρόπτρο”, που λειτουργεί στο πλαίσιο της Κινητής Μονάδας.

Σε σύγκριση με τα απολογιστικά στοιχεία του έτους 2010:

- παρατηρείται απόκλιση (μείωση) του αριθμού νέων περιστατικών (21,0 %), ωστόσο κάτι τέτοιο είναι αναμενόμενο αφού μετά από τα πρώτα χρόνια λειτουργίας η Μονάδα έχει ισορροπήσει την αυξημένη αρχική ζήτηση των υπηρεσιών της και το βάρος πέφτει στη συνέχεια της θεραπείας σε σταθερή βάση των ασθενών που ήδη παρακολουθεί,
- παρατηρείται αύξηση των υπολοίπων δεικτών (συμβουλευτική, αποκαταστασιακά προγράμματα, κοινοτικές δράσεις).

Αναλυτικότερα, για τους δείκτες λειτουργίας της Κινητής Μονάδας:

Κλινικό Έργο:

- Τα νέα περιστατικά (αριθμός intake) κατά το 2011: 301 άτομα (2010: 381 άτομα), μείωση 21 %.
- Αριθμός θεραπευτικών πράξεων κατά το 2011: 2.022 (2010: 2.270), μείωση κατά 10,9 %
- Αριθμός θεραπευτικών συνεδριών κατά το 2011: 1.535 (2010: 1.046), αύξηση κατά 46,7 %
- Αριθμός συνεδριών συμβουλευτικής κατά το 2011: 487 (2010: 457), αύξηση κατά 6,6 %
- Αριθμός ατόμων που παρακολούθησαν προγράμματα αποκατάστασης (Κέντρο Ημέρας) κατά το 2011: 38 άτομα (2010: 25), αύξηση κατά 52 %
- Αριθμός κοινοτικών δράσεων κατά το 2011: 169 (2010: 144), αύξηση κατά 17,4 %

Οι θεραπευτικές πράξεις αφορούσαν στην παροχή υπηρεσιών συμβουλευτικής, ψυχοθεραπείας, ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης, φαρμακοθεραπείας, διασύνδεσης με υπηρεσίες υγείας, συνοδείας κ.α. και παρασχέθηκαν στην πόλη και στην περιφέρεια του ν. Τρικάλων (Κέντρα Υγείας, περιφερειακά ιατρεία, κατ’ οίκον επισκέψεις).

Επίσης, αφορούσαν στην παροχή παιδοψυχιατρικών υπηρεσιών και οικογενειακής θεραπείας.

Στο πλαίσιο της Κινητής Μονάδας συνέχισε τη λειτουργία του το Κέντρο Ημέρας “Ρόπτρο” και διεξήχθησαν οργανωμένες δραστηριότητες (συνοδεία, εκμάθηση κοινωνικών δεξιοτήτων κ.α) τόσο στην πόλη των Τρικάλων όσο και στην περιφέρεια του νομού (Πύλη- Φαρκαδόνα- Καλαμπάκα).

Πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις με συγγενείς των μελών που παρακολουθούνται στο Κέντρο Ημέρας και αναπτύχθηκαν δράσεις συμβουλευτικής οικογενειών και ψυχοεκπαίδευσης. Διευρύνθηκε το δίκτυο εθελοντών, που προσφέρουν τις υπηρεσίες τους (καλλιτεχνικές δραστηριότητες, μουσική, ξένες γλώσσες, γυμναστική, εκμάθηση Η/Υ κ.α) στο πλαίσιο λειτουργίας του Κέντρου Ημέρας.

Κοινωνικό Έργο: Κατά το έτος αναφοράς έλαβαν χώρα:

- Εκδηλώσεις- Ομιλίες σε σχολεία του νομού για την παραβατικότητα, την ενδοοικογενειακή βία, την κατάθλιψη και άλλα συναφή θέματα ψυχικής υγείας..
- Δημοσιεύσεις άρθρων και συνεντεύξεις στον τοπικό έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο.
- Παραγωγή και διανομή εκπαιδευτικού – ενημερωτικού υλικού (φυλλάδιου) για εκπαιδευτικούς με βασικά θέματα που αφορούν τη σχολική κοινότητα (το φυλλάδιο αναπαράχθηκε από τον εξοπλισμό της Μονάδας)
- Παραγωγή και διανομή ενημερωτικού υλικού για την αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας.
- Παραγωγή και διανομή εντύπων με τη μορφή παραμυθιού για παιδιά προσχολική ηλικίας με θέμα το διαζύγιο και τη ζήλεια με τον ερχομό ενός νέου μέλους στην οικογένεια.
- Δημιουργήθηκαν 2 ομάδες εκπαιδευτικών, (μια πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και μια δευτεροβάθμιας) στις οποίες πραγματοποιήθηκαν σεμινάρια που αφορούν την αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας.
- Δημιουργήθηκε σχολή γονέων που διαβουλεύεται βασικά θέματα που αφορούν στη σχέση γονέων- παιδιών.
- Λειτουργήσαν 3 ομάδες εκπαιδευτικών δευτεροβάθμιας και η μια ομάδα εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (συνεχίζουν να πραγματοποιούνται για δεύτερη και για τρίτη χρονιά αντίστοιχα).
- Στελέχη της Κινητής Μονάδας συμμετείχαν σε Προγράμματα Αγωγής Υγείας βασισμένα σε αιτήματα των σχολείων.
- Πραγματοποιήθηκαν βιωματικά σεμινάρια σε παιδιά, εντός του σχολικού πλαισίου και μετά από σχετικά αιτήματα των εκπαιδευτικών.
- Διοργανώθηκαν σεμινάρια στο προσωπικό του Κέντρου Υγείας Πύλης και σε όλους του ειδικευόμενους γιατρούς της Θεσσαλίας με θέμα «Η επικοινωνία γιατρού – ασθενή».

Εκπαίδευση:

- Συνεχίστηκε και στο έτος αναφοράς το εσωτερικό πρόγραμμα εκπαίδευσης (με συχνότητα μια φορά ανά 15 ημέρες), το οποίο αφορά θέματα που προκύπτουν από τις ανάγκες της πολυκλαδικής ομάδας όπως ψυχοεκπαίδευση, ενδοοικογενειακή βία, σχεδιασμός πολυεπίπεδων παρεμβάσεων, σχεδιασμός προγραμμάτων αγωγής υγείας, πένθος κ.α.
- Συνεχίστηκε επίσης πρόγραμμα εκπαίδευσης σε θέματα οικογενειακής θεραπείας και παιδοψυχιατρικών υπηρεσιών. Η συχνότητα του εκπαιδευτικού είναι μια φορά την εβδομάδα και πραγματοποιείται από τον ψυχίατρο της Μονάδας.

Το **στελεχιακό δυναμικό** της Κινητής Μονάδας κατά το έτος 2011 ήταν το ακόλουθο:

Ψυχίατροι πλήρους απασχόλησης	2
Παιδοψυχίατροι μερικής απασχόλησης	1
Ψυχολόγοι πλήρους απασχόλησης	3
Ψυχολόγοι μερικής απασχόλησης	5
Κοινωνικοί Λειτουργοί πλήρους απασχόλησης	2
Νοσηλευτές πλήρους απασχόλησης	1
Διοικητικοί πλήρους απασχόλησης	1

Προσωπικό Γενικών καθηκόντων πλήρους απασχόλησης	1
Άλλο προσωπικό μερικής απασχόλησης (Καθαρίστρια)	1

Επίσης, κατά το έτος 2010, η Κινητή Μονάδα Ψυχικής Υγείας συνεργάστηκε με διάφορους εξωτερικούς συνεργάτες (Ψυχίατρο – επόπτη κλινικής ομάδας, υπεύθυνο επικοινωνιακών δράσεων και κοινωνικών εκδηλώσεων, οικονομολόγο – λογιστή κ.α.).

Στο σύνολο των δαπανών του έτους 2010 της Κινητής Μονάδας Ψυχικής Υγείας **οι δαπάνες για απασχόληση αντιπροσωπεύουν το 86,3%**.

2. Κέντρο Ημέρας “Βαβέλ” Μονάδα ψυχικής υγείας για μετανάστες, στην Αθήνα

Αποτελεί Μονάδα Ψυχικής Υγείας του δημόσιου συστήματος ψυχικής υγείας, που εποπτεύεται από τη Διεύθυνση Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, με βάση την υπ’ αριθμό **Υ5β/Γ.Π./οικ. 95354/10.7.2009** Απόφαση άδειας ίδρυσης του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Λειτουργεί στο πλαίσιο του Ν. 2716/1999 περί «Ανάπτυξης και εκσυγχρονισμού των υπηρεσιών ψυχικής υγείας...» ενταγμένη στον 7^ο Τομέα Ψυχικής Υγείας (Το.Ψ.Υ.) του Νομού Αττικής.

Οι **βασικοί στόχοι** και οι **άξονες λειτουργίας** της “Βαβέλ” είναι:

Σε ατομικό επίπεδο:

- Απαντήσεις σε ανάγκες ψυχικής υγείας των εξυπηρετούμενων
- Πρόληψη στον ψυχιατρικό εγκλεισμό με εναλλακτικού τύπου περίθαλψη
- Βελτίωση ποιότητας ζωής και υποστήριξη της ένταξης στις κοινωνικές διαδικασίες
- Βελτίωση αυτοεικόνας και πρόληψη της περιθωριοποίησης και της κοινωνικής απομόνωσης

Σε συλλογικό επίπεδο:

- Πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια πρόληψη ψυχικών διαταραχών και προαγωγή ψυχικής υγείας
- Συμμετοχή των συλλογικών μορφών οργάνωσης των μεταναστών στη φροντίδα των μελών της πληθυσμιακής ομάδας
- Καταπολέμηση φαινομένων αποκλεισμού
- Κοινωνική ένταξη μεταναστών με προβλήματα ψυχικής υγείας

Σε κοινοτικό επίπεδο:

- Κινητοποίηση - απαρτίωση πόρων για κάλυψη αναγκών ψυχικής υγείας
- Καταπολέμηση προκαταλήψεων – διπλού στιγματισμού
- Άρση φραγμών στην πρόσβαση στην φροντίδα της ψυχικής υγείας

Οι **κυριότεροι δείκτες λειτουργίας** του “Βαβέλ” κατά το έτος 2011 ήταν οι ακόλουθοι:

Αριθμός intake (υποδοχή αιτημάτων)	376
Περιστατικά που αναλήφθηκαν	211
Επισκέψεις	2785
Κλινικές και άλλες υποστηρικτικές πράξεις	2936
Πράξεις που έγιναν παρουσία διαμεσολαβητή-διερμηνέα	961

Κατά το 2011 ο αριθμός των ανθρώπων που απευθύνθηκαν στο “Βαβέλ” ανήλθε στους **376**. Αναλήφθηκαν για παρακολούθηση **211**. Πρόκειται για μεγάλο αριθμό (και αυτών που απευθύνθηκαν και αυτών που αναλήφθηκαν) και δείχνει τη μεγάλη ανάγκη για υπηρεσίες που να αφορούν στους μετανάστες.

Σε σχέση με το έτος 2010 καταγράφεται αύξηση κατά 11,9% των ατόμων που απευθύνθηκαν στο Κέντρο και σημαντική αύξηση κατά 81,9 % των ανθρώπων που αναλήφθηκαν από το “Βαβέλ”.

Η διαφοροποίηση οφείλεται στην επιδείνωση των συνθηκών διαβίωσης των μεταναστών στη χώρα μας.

Αυξητικά έχουν κινηθεί και όλοι οι υπόλοιποι δείκτες για το έτος αναφοράς (βλ. συνέχεια).

Αναλυτικότερα, για τους δείκτες λειτουργίας του Κέντρου Ημέρας “Βαβέλ”:

Αριθμός intake (υποδοχής αιτημάτων): 376

Η υποδοχή αιτημάτων κυμάνθηκε σε υψηλότερα κατά 11,9% επίπεδα από αυτά του προηγούμενου έτους.

Αριθμός περιστατικών αναλήφθηκαν: 211

Η αύξηση του αριθμού των περιστατικών (κατά 81,9%) που αναλήφθηκαν είναι ένα χαρακτηριστικό του 2011 και αυτό ίσως οφείλεται στο γεγονός ότι επιδεινώθηκαν οι συνθήκες για τους μετανάστες στη χώρα μας.

Αριθμός επισκέψεων: 2.785

Αύξηση αριθμού επισκέψεων κατά 29,8 % σε σχέση με το προηγούμενο έτος

Αριθμός κλινικών και άλλων υποστηρικτικών πράξεων: 2.936

Αύξηση του αριθμού πράξεων κατά 22,9 % σε σχέση με το προηγούμενο έτος

Αριθμός πράξεων με συμμετοχή διαμεσολαβητών: 961

Οι πράξεις στις οποίες συμμετείχε διαπολιτισμικός μεσολαβητής ήταν αρκετές (αύξηση σε σχέση με το 2010 κατά 32,2%), αντικατοπτρίζοντας και τις πραγματικές ανάγκες διαμεσολάβησης. Το Κέντρο έχει δομήσει ήδη μια επαρκή ομάδα διαμεσολαβητών, που καλύπτουν πάνω από 25 γλώσσες. Οι διογκούμενες αυτές ανάγκες θα πρέπει να αποτελέσουν σημείο ιδιαίτερου σχεδιασμού της δράσης του Κέντρου στα επόμενα έτη.

Εκπαιδευτικές δραστηριότητες

Το “Βαβέλ” αποτελεί κέντρο άσκησης φοιτητών προπτυχιακών και μεταπτυχιακών σπουδών για έλληνες και αλλοδαπούς φοιτητές και φοιτήτριες. Το 2011 έκαναν την πρακτική τους άσκηση στο “Βαβέλ” 12 φοιτητές και φοιτήτριες από τα ακόλουθα πανεπιστημιακά ιδρύματα της Ελλάδας και του εξωτερικού:

- ΤΕΑΠΗ, Πρόγραμμα Ψυχολογίας και ΠΜΣ στην Κλινική Ψυχολογία - ΕΚΠΑ,
- Τμήμα Ψυχολογίας - Πάντειο Πανεπιστήμιο,
- ΠΜΣ Κοινωνική Ψυχιατρική-Παιδοψυχιατρική – ΔΠΘ,
- MA Clinical Counseling Psychology – La Salle University (ΗΠΑ),
- Fakultät für Psychologie – Wien Universität (Αυστρία),
- Τμήμα Κοινωνικής Εργασίας – Christelijke Hogeschool Windesheim (Ολλανδία)

Οργανώθηκε εσωτερικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα (Νοέμβριος 2010 - Ιούνιος 2011) το οποίο παρακολούθησαν και εξωτερικοί συμμετέχοντες (συνολικά, άνω των 50 ατόμων).

Μέλη της πολυκλαδικής ομάδας του “Βαβέλ” δίδαξαν σε προγράμματα προπτυχιακών και μεταπτυχιακών σπουδών σχετικά θέματα (Πρόγραμμα Ψυχολογίας, ΠΜΣ στη Διαχείριση Συγκρούσεων και ΠΜΣ στην Διεθνή Ιατρική/Διαχείριση Κρίσεων Υγείας του ΕΚΠΑ, Ψυχολογία του Παντείου Πανεπιστημίου).

Εκπόνηση και εφαρμογή εκπαιδευτικού προγράμματος 24ωρης διάρκειας στο πλαίσιο χρηματοδοτημένου από το ERF έργου με αντικείμενο την εκπαίδευση εργαζομένων σε κέντρα υποδοχής/κράτησης και δομές φιλοξενίας αιτούντων άσυλο, προσφύγων και παρατύπως εισελθόντων αλλοδαπών. (το έργο διεκπεραίωσαν τα στελέχη του "Βαβέλ"). Στο ίδιο πλαίσιο έγινε έκδοση ενός εκπαιδευτικού πακέτου («Κατευθυντήριες οδηγίες για την αποτελεσματική συνεργασία με διερμηνείς στην ψυχική υγεία»: περιλαμβάνει εγχειρίδιο, dvd, αφίσα) και ενός οδηγού («Αναζητώντας προστασία και ασφάλεια»).

Επιστημονικές δραστηριότητες

Κατά τη διάρκεια του 2011 μέλη της Πολυκλαδικής Ομάδας του Βαβέλ συμμετείχαν με εισηγήσεις κλπ σε επιστημονικές εκδηλώσεις (συνέδρια, ημερίδες κ.ά). Ενδεικτικά αναφέρονται οι ακόλουθες:

- Γκιωνάκης Ν., *Είναι σαν κι εμάς; Διαπιστώσεις για την ψυχική υγεία των μεταναστών από την εμπειρία του Κέντρου Ημέρας Βαβέλ, εισήγηση σε στρογγυλό τραπέζι (Μετακινούμενοι πληθυσμοί και Δημόσια Υγεία) στο πλαίσιο του 2ου Πανελληνίου Συνεδρίου του Φόρουμ Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Ιατρικής, Λάρισα, 25-27 Νοεμβρίου*
- Gionakis, N., *Migrants' mental health care: Three years experience of Day Centre Babel. Εισήγηση σε στρογγυλό τραπέζι στο πλαίσιο του Pan-European Conference on the Integration of Immigrants "Good practices in the sectors of Health, Welfare and Social Security". Διοργάνωση: Ινστιτούτο Προληπτικής, Περιβαλλοντικής και Εργασιακής Ιατρικής, Prolepsis, Αθήνα, 27-28 Ιουνίου.*
- Γκιωνάκης Ν., *Ανάμεσα σε δύο κόσμους: Μετανάστες και ντόπιοι στα πρόθυρα ανθρωπιστικής κρίσης στην σύγχρονη πόλη, εισήγηση σε στρογγυλό τραπέζι (Οικονομική κρίση: κοινωνικό αποκλεισμός και ψυχική υγεία στην Μητροπολιτική Αθήνα) στο πλαίσιο του 21ου Πανελληνίου Συνεδρίου Ψυχιατρικής. Διοργάνωση: Ελληνική Ψυχιατρική Εταιρεία, Αθήνα, 5-8 Μαΐου*
- Ρεβίθη, Ι. και Γκιωνάκης, Ν., *Πολιτισμική διαφορά και παιδική κακοποίηση: μελέτη περίπτωσης, εισήγηση σε στρογγυλό τραπέζι (Βία και Διαπολιτισμική Προσέγγιση) στο πλαίσιο του Πανελληνίου Συνεδρίου με τίτλο: Κακοποίηση Παραμέληση Παιδιών Σε αναζήτηση της επιστημονικής γνώσης Το σοκ του πραγματικού Η επιστροφή του συμβολικού. Διοργάνωση: Δ/ση Ψυχικής Υγείας και Κοινωνικής Πρόνοιας Ινστιτούτου Υγείας του Παιδιού. Αθήνα, 9 & 10 Μαΐου*

Συν-διοργάνωση δύο ημερίδων (δίκην διευρυμένων συσκέψεων εργασίας) στη σειρά «Γύρω-γύρω όλοι». Συμμετείχαν επαγγελματίες από πολλές διαφορετικές οργανώσεις και υπηρεσίες που συνεργάζονται με το "Βαβέλ" και δόθηκε η ευκαιρία για σημαντικές ανταλλαγές εμπειριών και τεχνογνωσίας.

Διεπαγγελματική συμβουλευτική

Υποστήριξη εργαζομένων σε άλλους φορείς επί θεμάτων διαχείρισης αιτημάτων από μετανάστες (σε ατομική και ομαδική βάση).

Άλλες δραστηριότητες

- Συμμετοχή στο δίκτυο καταγραφής θυμάτων ρατσιστικής βίας (επικεφαλής φορείς: Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες & Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου).
- Συμμετοχή στην επιτροπή εμπειρογνομόνων που εκπόνησε και εισηγήθηκε στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη τον κανονισμό λειτουργίας των Κέντρων Πρώτης Υποδοχής Παράνομα Εισερχομένων στην Ελλάδα (η επιτροπή ξεκίνησε τη λειτουργία της το 2010 και ολοκλήρωσε το έργο το 2011).
- Κινητοποίηση, εκπαίδευση και αξιοποίηση εθελοντών. Μεγάλος αριθμός εθελοντών συμμετείχε σε δράσεις του "Βαβέλ" συνδράμοντας το έργο των μελών της πολυκλαδικής

ομάδες ή αναλαμβάνοντας εξ ολοκλήρου τη διεξαγωγή δράσεων (ενισχυτική διδασκαλία, ομάδες δραστηριοτήτων με ποικιλία αντικειμένων).

Το **στελεχιακό δυναμικό** της Κινητής Μονάδας κατά το έτος 2011 ήταν το ακόλουθο:

Ψυχίατροι πλήρους απασχόλησης	1
Ψυχολόγοι πλήρους απασχόλησης	4
Ψυχολόγος – Εργασιακή Σύμβουλος πλήρους απασχόλησης	1
Κοινωνικοί Λειτουργοί πλήρους απασχόλησης	2
Νοσηλευτές πλήρους απασχόλησης	1
Επισκέπτες υγείας πλήρους απασχόλησης	1
Κοινωνιολόγοι πλήρους απασχόλησης	1
Διοικητικοί πλήρους απασχόλησης	3
Πολιτισμικοί Διαμεσολαβητές – Διερμηνείς μερικής απασχόλησης	2
Άλλο προσωπικό μερικής απασχόλησης (Καθαρίστρια)	1

Επίσης, κατά το έτος 2010, το “Βαβέλ” συνεργάστηκε με διάφορους εξωτερικούς συνεργάτες (Επαγγελματίες ψυχικής υγείας – επόπτες κλινικής ομάδας, υπεύθυνο επικοινωνιακών δράσεων και κοινωνικών εκδηλώσεων, οικονομολόγο – λογιστή, πληροφορικό και 23 πολιτισμικούς διαμεσολαβητές – διερμηνείας για παροχή σχετικών υπηρεσιών σε πάνω από 22 διαφορετικές γλώσσες).

Στο σύνολο των δαπανών του έτους 2010 του Κέντρου Ημέρας “Βαβέλ” **οι δαπάνες για απασχόληση αντιπροσωπεύουν το 83,2%**.

3. Πρόγραμμα “10/16” για τη βελτίωση της ψυχικής ανθεκτικότητας εφήβων

Από τον Ιούνιο του 2011 και με δωρεά του Ιδρύματος “Σταύρος Νιάρχος” η “Συν-ειρμός” ΑμΚΕ Κοινωνικής Αλληλεγγύης αναπτύσσει στην περιοχή της Κυψέλης (Αθήνα) ένα σύνθετο και πολυσχιδές Σχέδιο με τίτλο: **«Ανάπτυξη κοινωνικού κεφαλαίου για τη βελτίωση της ψυχικής ανθεκτικότητας σε παιδιά και εφήβους»**. Πρόκειται για δράσεις με άξονα παιδιά και εφήβους από 10 έως 16 χρόνων, που ζουν στην Κυψέλη και όμορες γειτονίες, και αποσκοπούν στην ενίσχυση των παραγόντων που προστατεύουν από την εδραίωση και εκδήλωση ψυχικών διαταραχών ή/και επιτρέπουν την έγκαιρη ανίχνευσή τους και την πρώιμη παρέμβαση.

Στο πλαίσιο του Σχεδίου “10/16” έχουν ήδη αναπτυχθεί οι εξής δραστηριότητες:

- Χαρτογράφηση κοινοτικών πόρων στην περιοχή της Κυψέλης, στα πεδία: εκπαίδευση, πολιτισμός, αθλητισμός, υγεία, ψυχική υγεία, κοινωνική προστασία, κοινωνική αλληλεγγύη, προώθηση στην απασχόληση.
- Εκτίμηση αναγκών των σχολικών κοινοτήτων με συναντήσεις δια ζώσης σε 25 από τα 36 Δημοτικά σχολεία και 3 Γυμνάσια της περιοχής.
- Δραστηριοποίηση και υποστήριξη σχολικών κοινοτικών πόρων με το βιωματικό σεμινάριο: «Η αρμονία της διαφοράς – η ένταξη ως προστατευτικός παράγοντας της ψυχικής υγείας», παρεμβάσεις σε Συλλόγους διδασκόντων, κοινά προγράμματα ενημέρωσης σε συνεργασία με το ΚΕΘΕΑ, παροχή ατομικής και ομαδικής συμβουλευτικής σε εκπαιδευτικούς κ.α.

- Δραστηριοποίηση και υποστήριξη κοινοτικών πόρων που αφορούν στις υλικές συνθήκες διαβίωσης (στέγαση, σίτιση, ρουχισμός), τη φροντίδα της υγείας και της ψυχικής υγείας, την αποφυγή της σχολικής διαρροής, την ενδυνάμωση της ανθεκτικότητας ατόμων και οικογενειών κλπ.
- Ψυχοκοινωνικές παρεμβάσεις σε παιδιά μεταναστών ηλικίας 10 έως 16 ετών με 383 συνεδρίες εκτίμησης, εκμάθησης ελληνικών, υποστήριξης, συζήτησης για προβλήματα καθημερινότητας, εκπαίδευση σε διάφορες δεξιότητες, θεραπευτική παρέμβαση, συμβουλευτική παρέμβαση, παρέμβαση στην κοινότητα, αποκαταστασιακή παρέμβαση, follow-up, φαρμακευτική αγωγή, διασύνδεση με άλλη υπηρεσία κ.α.)
- Λειτουργία ομάδων και ομαδικών δραστηριοτήτων (εφημερίδας, κίνησης και έκφρασης, καλλιτεχνικών κατασκευών, κρουστών κ.λ.π.)
- Εκπαίδευση – αυτοεκπαίδευση και κλινική εποπτεία των στελεχών

Το **στελεχιακό δυναμικό** που απασχολήθηκε στο Σχέδιο “10/16” (διαφορετικό από το στελεχιακό δυναμικό άλλων δραστηριοτήτων) ήταν:

Παιδοψυχίατρος μερικής απασχόλησης	1
Ψυχολόγοι πλήρους απασχόλησης	3
Εργοθεραπευτής πλήρους απασχόλησης	1
Διοικητικός πλήρους απασχόλησης	1
Πολιτισμική Διαμεσολαβήτρια πλήρους απασχόλησης	1

Φυσικά, το παραπάνω στελεχιακό δυναμικό επικουρείται και από το υπόλοιπο στελεχιακό δυναμικό του Κέντρου Ημέρας “Βαβέλ”.

4. Εκπαιδευτικά προγράμματα Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσφύγων

Κατά το 2011 η “Συν-ειρμός” ΑμΚΕ Κοινωνικής Αλληλεγγύης διεξήγαγε πέντε (5) εκπαιδευτικά σεμινάρια που απευθύνονταν σε εργαζόμενους στα κέντρα κράτησης – υποδοχής προσφύγων σε **Έβρο, Πάτρα, Ηγουμενίτσα** και **Αθήνα**, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσφύγων (ΕΤΠ), ενώ έχει αναλάβει την υλοποίηση άλλων έξι (6) εκπαιδευτικών σεμιναρίων σε εργαζόμενους στα κέντρα κράτησης – υποδοχής προσφύγων μέσα στο 2012.

Συνολικά, συμμετείχαν στα εκπαιδευτικά σεμινάρια 128 άτομα (65 στον Έβρο, 29 στην Πάτρα, 12 στην Ηγουμενίτσα και 22 στην Αθήνα).

Την εκπαίδευση ανέλαβαν έμπειρα στελέχη του Κέντρου Ημέρας «Βαβέλ», το οποίο ασχολείται με την ψυχική υγεία και την ψυχοκοινωνική αποκατάσταση ατόμων από διαφορετικά πολιτισμικά και γλωσσικά περιβάλλοντα. Οι εκπαιδευτές μέσω της συνδιδασκαλίας μετέφεραν στους συμμετέχοντες την τεχνογνωσία που έχουν αποκτήσει έως τώρα στην ψυχοκοινωνική φροντίδα μεταναστών και προσφύγων.

Οι στόχοι του προγράμματος ήταν οι συμμετέχοντες στα σεμινάρια:

- να ευαισθητοποιηθούν σε θέματα διαφορετικότητας, ρατσισμού και ξενοφοβίας
- να μάθουν τις βασικές αρχές της διαπολιτισμικής ψυχολογίας
- να μάθουν να συνεργάζονται με τους διερμηνείς-διαμεσολαβητές
- να αποκτήσουν τις δεξιότητες εκείνες που θα τους βοηθήσουν να κάνουν κατάλληλες πολιτισμικά παρεμβάσεις

Μετά την ολοκλήρωση των σεμιναρίων, το «Βαβέλ» παρέχει διαρκή διεπαγγελματική συμβουλευτική στα στελέχη που εκπαιδεύτηκαν, για τη διαχείριση περιπτώσεων με παραδειγματικό τρόπο. Η

συμβουλευτική αυτού του τύπου θα παρασχεθεί με χρήση τεχνολογιών επικοινωνίας, όπου αυτό απαιτείται.

Στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών σεμιναρίων η “Συν-ειρμός” παρήγαγε και διένειμε στους συμμετέχοντες τα εξής εκπαιδευτικά βοηθήματα:

α) Κατευθυντήριες οδηγίες για την αποτελεσματική συνεργασία με διερμηνείς στις υπηρεσίες ψυχικής υγείας (του Victorian Transcultural Psychiatric Unit – VTPU), Ελληνική Έκδοση Βαβέλ, 2011.

β) Αναζητώντας προστασία και ασφάλεια, Βαβέλ, 2011, πρακτικός οδηγός για την υποστήριξη των αιτούντων άσυλο και των προσφύγων

γ) Σύντομος οδηγός για τη συνεργασία με διερμηνείς σε υπηρεσίες ψυχικής υγείας (Αφίσα του Victorian Transcultural Psychiatric Unit – VTPU), Ελληνική Έκδοση Βαβέλ, 2011

δ) Κάρτα αναγνώρισης γλώσσας, Βαβέλ, 2011, πρακτική κάρτα που βοηθάει τους επαγγελματίες να αναγνωρίσουν εύκολα τη γλώσσα με την οποία επικοινωνεί ο εξυπηρετούμενος

ε) Οδηγός επίγνωσης της πολιτισμικής ετερότητας, Βαβέλ, 2010

στ) Πολιτισμική επάρκεια, Πρακτικός Οδηγός, Βαβέλ, 2010 (του Hogg Foundation for Mental Health, Austin, Texas)

ζ) Μεταγλωττισμένο εκπαιδευτικό dvd με τίτλο: «Δουλεύοντας αποτελεσματικά με τους διερμηνείς στις υπηρεσίες ψυχικής υγείας» του Victorian Transcultural Psychiatric Unit.

5. Πρόγραμμα “Βοήθεια στο Σπίτι” στα Τρίκαλα

Το Πρόγραμμα ανατέθηκε στην “Συν-ειρμός” ΑμΚΕ Κοινωνικής Αλληλεγγύης από την Εταιρία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (ΕΕΤΑΑ Α.Ε.) στο πλαίσιο του Έργου «Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής μέσω παροχής κατ’ οίκον υπηρεσιών φροντίδας σε εξαρτώμενα μέλη των οικογενειών ανέργων και αναγνωρισμένα επαπειλούμενων με ανεργία εργαζομένων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης – Βοήθεια στο σπίτι», του Ε.Π. Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού.

(Βλ. http://www.eetaa1.gr/enarmonisi/voithia_sto_spiti/2011-05-02_oristika-monadon/epil_44.pdf και http://www.eetaa1.gr/enarmonisi/voithia_sto_spiti/2011-06-23_oristika-ofeloumenon/epil_alpha_44.pdf)

Οι υπηρεσίες **φροντίδας κατ’ οίκον** παρέχονται από το Πρόγραμμα κυρίως σε ηλικιωμένα και μη ηλικιωμένα άτομα (ΑΜΕΑ, κλπ), που χρήζουν κατ’ οίκον βοήθειας και διαμένουν στο Νομό των Τρικάλων.

Οι **βασικοί δείκτες λειτουργίας** του Προγράμματος κατά το έτος 2011 ήταν οι ακόλουθοι:

Αριθμός εξυπηρετούμενων	120
Αριθμός κατ’ οίκον επισκέψεων και λοιπών υποστηρικτικών πράξεων	1.560

Οι υπηρεσίες που παρέχονται από το Πρόγραμμα “Βοήθεια στο Σπίτι” ήταν οι ακόλουθες:

- ✓ Ατομική κοινωνική στήριξη
- ✓ Νοσηλευτική φροντίδα
- ✓ Ατομική – προσωπική καθημερινή φροντίδα
- ✓ Εκπαίδευση φροντιστή οικογένειας
- ✓ Κοινωνική στήριξη της οικογένειας

- ✓ Οικιακή καθαριότητα
- ✓ Ιατρική φροντίδα
- ✓ Διαμεσολάβηση

Το **στελεχιακό δυναμικό** του Προγράμματος κατά το έτος 2011 ήταν το ακόλουθο:

Γιατρός πλήρους απασχόλησης	1
Οικιακή βοηθός πλήρους απασχόλησης	1
Ψυχολόγος πλήρους απασχόλησης	1
Κοινωνική λειτουργός πλήρους απασχόλησης	1
Νοσηλεύτρες πλήρους απασχόλησης	2

6. Νέα πρόγραμμα και έργα

Κατά το έτος 2011 η “Συν-ειρμός” ΑμΚΕ Κοινωνικής Αλληλεγγύης επέτυχε να εγκριθούν σχετικές προτάσεις που είχε υποβάλλει στη Διεύθυνση Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για νέες δράσεις και δομές, όπως:

- 1. Ολοκληρωμένες ενέργειες αύξησης του κοινωνικού κεφαλαίου για την παροχή κατάλληλης φροντίδας ψυχικής υγείας στους μετανάστες που διαβούν στο Λεκανοπέδιο Αττικής – Δημιουργία Μονάδας Διαπολιτισμικής Φροντίδας της Ψυχικής Υγείας**
- 2. Κέντρο Ημέρας για Ενήλικες με ψυχικές διαταραχές στην πόλη των Τρικάλων**

Οι παραπάνω δομές αναμένεται να εκκινήσουν τη λειτουργία τους εντός του 2012.

Περισσότερες πληροφορίες για τη δράση της
“Συν-ειρμός” ΑμΚΕ Κοινωνικής Αλληλεγγύης
και των δομών της θα βρείτε στο

www.syn-eirimos.gr

